

WŁOŃ KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII.
Toruń

Prenumerata
na miejscu mk.
12.500, na prow.
mk. 14.375. Za
odnoszenie do
domu doliczają
1500 mk.
Ogłoszenia za
wiersz nonparel.
pierwsza strona
450 mk., druga i
trzecia 350 mk.,
czwarta 8-linowa
150 mk. Ogł.
drobne po 200 m.
za wyraz, tłust.
druk, podwójnie
Najm. ogł. 2000
mk. Dla zagran.
ceny o 200 proc.
wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26, № P. K. O. 61.783.

Kancelarja 8-io klas. Gimnazjum
Żeńsk. Humanist.

Janiny Steinbokówny

we Włocławku, ul. Kopernika 5

zawiadania, że egzaminy wstępne, systemem lekcyjnym prowadzone, trwać będą w ciągu sześciu dni od 18 do 23-go czerwca włącznie. Uczennice powinny stawić się do egzaminów dn. 18 czerwca o godz. 9-ej rano, po uprzednim zapisaniu się i złożeniu metryki i świadectwa szczepienia ospy.

Przyjezdne kandydatki w ciągu egzaminów mogą korzystać z mieszkania wraz z całkowitem utrzymaniem w internacie przy gimnazjum.

II termin egzaminów dla nowowstępujących będzie ogłoszony po wakacjach.

URZĄDZENIE

mlyna kompletne używane do sprzedania składające się z 4 par walcy pojedynczych kamieni francuskich oczyszczenia transmisji pasów, przemiał sto metrów na dobę. Wiadomość Dobrzyń nad Wisłą. B. Wiśniewski.

O zwrot kościołów.

Na sobotnim posiedzeniu Sejmu złożono do łaski marszałkowskiej dwa wnioski posłów z Klubu Chr. Nar. w sprawie rewindykacji zabranych świątyń katolickich.

Pierwszy z nich, wniesiony jako wniosek nagły posłów z Klubu Chr. Nar. i kolegów dotyczy rewindykacji katolickiego kościoła pobernardyńskiego w Łucku, skonfiskowanego przez rząd rosyjski po powstaniu w r. 1863 i przekształconego na sobór prawosławny. Polska ludność m. Łucka i okolic poczawszy od r. 1919 niejednokrotnie zwracała się do władz administracyjnych na Wołyniu, jak również do Władz Centralnych w Warszawie. W sprawie rewindykacji tego kościoła, przemawiają także potrzeby życia religijnego Polaków na Wołyniu gdzie ludność katolicka dotkliwie odczuwa brak kościoła, w szczególności na terenie Łucka, mającego w promieniu 30 wiorst tylko jedną świątynię Katedralną na 10.000 polskich parafjan, podczas gdy ludność prawosławna na tym samym terenie posiada ponad 30 cerkwi. Po długich zabiegach rewindykacja została postawiona na początek r. 1922, a następnie odłożona na 20-go kwietnia 1923 r., lecz i w tym terminie nie została dokonana tak, że czteroletnie usiłowania miejscowej ludności katolickiej okazały się dotąd

bezsukteczne. Wnioskodawcy żądają zatem niezwłocznego oddania tego kościoła parafji łuckiej.

Drugi wniosek dotyczy zwrotu zabranych Katolikom Kościołów w Ochowie (koło Pińska) i we wsi Dub, gm. Kotlice w pow. Tomaszów Lubelski. Kościółek w Ochowie, będący wielką pamiątką historyczną (nadany Franciszkanom pińskim przez Kazimierza Jagiellończyka na wieczne nabożeństwo za duszę Władysława Jagielly), został w 1884 oddany prawosławny. Katolicy miejscowi i osadnicy w liczbie półtora tysiąca, mimo prób usilnych i ponawianych, nie mają Kościoła na parę mil wokoło, gdy prawosławni mają zaś w pobliżu do dziesięciu cerkwi.

Podobny wypadek zaszedł we wsi Dub, w gminie Kotlice, w powiecie Tomaszów Lubelski, gdzie w 1859 za pieniądze byłych unitów (dziś Katolików i Polaków) wybudowano unicko-katolicki kościół, który w r. 1875 Aleksander II zamienił go na schizmatyczną cerkiew. Wszyscy unicy z Duba, którzy w r. 1878 w tejże wsi było 325 przeszli w r. 1905 na katolicyzm, a dziś zostało tam tylko 132 dusz schizmatycznych. W r. 1915 razem z carską armją wyszedł stamtąd rosyjski pop, a cerkiew za austrjackiej akupacji stała otwarta, aż przyszedł Rząd Polski i zamknął. Na Wielkanoc bieżącego roku rozeszła się wieść, że Rząd Polski oddał kościół rosyjskiemu popu. Ludność oburzona uchwaliła go rozebrać, przenieść do Kotlic, odbudować, poświęcić na Kościół Katolicki i w nim nabożeństwa urządzać. Dnia 9 kwietnia b. r. w liczbie jakich 2.000 zebrana ludność katolicka, postanowiła budynek kościelny bezzwłoki rozebrać. W nocy p. Starosta tomaszowski sprowadził policję, która nazajutrz, gdy ze sto fur przyjechało z Kotlic zabrać resztę, mimo to, że chłopcy na wezwanie

policji najspokojniej wrócili do Kotlic, wielu ludzi pobili, wpadając nawet na rzymsko-katolickie probostwo. Dziś doszło do tego, że połowę kościoła aresztował Rząd w Kotlicach, a drugą w Dubie. Wnioskodawcy wzywają Rząd, żeby oddał resztę kościoła w Dubie katolikom z Kotlic i pozwolił im na odbudowanie kościoła tamże.

Zjazd przewodniczących dozorów szkolnych powiatu Włocławskiego.

Z inicjatywy Powiatowej Rady Szkolnej dnia 28 maja w sali Sejmi-ku Włocławskiego odbyło się pod przewodnictwem teje Rady Zebranie przewodniczących dozorów szkolnych i przewodniczących konferencji nauczycielskich. Tyle jest jeszcze niezrozumienia wśród gminników sprawy oświaty, znaczenia szkoły, małego zainteresowania się szkoły przez czynniki powołane do tego, jak dozory i opieki szkolne, z drugiej strony pewnie jeszcze niedomagania w szkolnictwie, że tego rodzaju zjazdy są bardzo pożyteczne. Szkoda tylko, że nie wszyscy prezosi dozorów przybyli. Celem zjazdu było poruszyć dozory szkolne do większej sprężystości.

Zostały wygłoszone dwa referaty prócz członków Rady Szkolnej Powiatowej. Pierwszy referat o zadaniach dozorów i opiek szkolnych wygłosił ks. prałat Kuliński. Na wstępie referent zaznaczył, iż, ponieważ szkoła ma za zadanie nie tylko kształcić, ale i wychowywać, przeto i Kościół jako stróż nauki i moralności chrześcijańskiej, na których ma być wychowywana dziatwa, i rodzice mający prawo naturalne, by dzieci ich przez dobry kierunek wychowania mogły być w życiu szczęśliwie, powinny współpracować ze szkołą. Referent interesująco, obszernie wyłożył, jaki jest zakres działalności tych czynników przez dozory i opieki szkolne powołane na mocy przepisów tymczasowych o szkolnictwie w Rzeczypospolitej Polskiej.

Położył referent nacisk, iż tak do dozorów jak i opiek szkolnych powinni wchodzić i z wyborów i z nominacji ludzie najlepsi w gminie t. j. światli, uczciwi, życzliwie usposobieni względem szkoły i cieszący się uznaniem społeczeństwa, gdyż tacy tylko mogą pożytecznie dla szkoły w tych instytucjach pracować. Obowiązki dozorów i opiek referent podzielił na trzy kategorie: troska o materialną, gospodarczą stronę szkoły, moralne oddziaływanie na szkołę przez opiekę i nadzór przewidziany przez prawo i załatwienie formalnych spraw szkoły. Na zakończenie referent zapowiedział do zebranych, aby gorliwie zajęli się szkołą, a tym sposobem przez zdrową oświatę przyczynią się do rozwoju rodzinnego szkolnictwa, a przez nie pośrednio do odbudowy ukochanej Ojczyzny.

Referat powyższy wywołał ożywioną i długą, bo półtoragodzinną dyskusję, w której zabierali głos p.p. Ciechowski, Będzikowski, Godlewski, sk. Przeradzki, Borczyński i inni. Wyjaśnienia udzielał pan inspektor Kaczorowski. Obecni wrócili się do

referenta z życzeniem, by referat o zadaniach dozorów i opiek szkolnych w skróceniu w rodzaju instrukcji rozzesłany został przez Radę Szkolną urzędem gminnym, magistratom, dozorem szkolnym.

Drugi referat o współpracy nauczycieli w dozorach: opiekach szkolnych wygłosił długoletni nauczyciel w Wiencu p. Wojciechowski.

W krótkim a treściwym referacie nawołuje referent kolegów do gorliwej współpracy w dozorach i opiekach; zaznacza, iż społeczeństwo nasze powoli wyzbywa się uprzedzeń do nauczycielstwa, jakie miało za zaborców; Rada zaś Szkolna w dzisiejszym składzie jest jaknajbardziej dla nauczycielstwa; to też koledzy winni nie zrażać się rozmaitego rodzaju trudnościami, ale dokładać wszelkiej pracy, by szkoła polską postawiła na wysokości swego zadania. Nauczycielstwo dla dobra szkoły winno zaprzestać polityki w szkole; a widząc młodzież dzisiejszą tak zepsutą, tem gorliwiej zając się stroną wychowania dziatwy w duchu narodowym i religijnym, by te pokolenia nowe wyszły na dobrych obywateli państwa. Wzbyć się uprzedzeń względem duchowieństwa, które być może dawniej niekiedy nieodpowiednio traktowało nauczycielstwo, ale wspólnie z kościołem pracować nad wychowaniem dziatwy. Wszyscy zebrani przyjęli te wywody referenta z aplauzem i wyrazili życzenie, by podobne zebrania częściej się odbywały dla wspólnego porozumienia się w pracy nad rozwojem szkoły.

Uczestnik Zjazdu.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× W najbliższych dniach zostanie podwyższony mnożnik celny: normalny na 15,000 mk., ulgowy na 11,250 mk.

× Na miejsce ustępującego głównego komendanta policji państwowej pułkownika Bajera wchodzi p. Marjan Borzęcki dotychczas zastępca dyr. Wydziału Bezp. w M. S. W.

× O ile Gdańsk nie cofnie wydalania obywateli polskich, wszyscy obywatele gdańscy zostaną wydaleni z granic Polski.

× Zebranie stronnictwa »Piast« na województwo warszawskie potępiło politykę rozrywacza jedności, posła Dąbskiego.

× Zmarł w Warszawie s. p. A. Sygietyński, znany krytyk i literat, ostatnio naczelnik wydziału prasowo-widowiskowego Komisarjatu Rządu.

× W Warszawie bawił przez gabinet rumuński, p. Bratianu.

× Na Śląsku obchodzono bardzo uroczyste rocznicę przyłączenia do Polski.

× Rektorem Uniwersytetem w Wilnie został wybrany ponownie profesor Alfons Parczewski.

× W Gdańsku coraz częściej potwarzają się czynne napaści na polaków.

× Redaktor »Dziennika Kowieńskiego« Salmonowicz Stanisław za

umieszczenie artykułu „Pierwsze próby”, w którym władze litewskie upatrywały podjudzanie społeczeństwa przeciwko rządowi, został ukarany na zapłacenie 500 lirów lub miesiąc więzienia.

× We środę i czwartek odbędzie się w Genewie posiedzenie Ligi Narodów, na którym będą rozpatrywane sporne sprawy polsko-gdańskie. Ze strony polskiej będzie zasiadał p. Pluciński.

× Poseł polski hr. Zamoyski wyjechał z Paryża do Warszawy.

× W Moskwie ratyfikowano umowę pocztowo-telegraficzną pomiędzy Polską a Rosją.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Inflacja zwiększa się w Niemczech w coraz szybszym tempie. Reichsbank drukuje codziennie 75 miliardów marek.

× Z Banku Rzeszy w Mattman trzej zamaskowani bandyci zrabowali 42 miliony marek.

× Sąd wojenny francuski w Darmstadzie skazał na 3 miesiące więzienia i 50 milionów mk. radcę regen-

cyjnego Reinhardta, za nawoływanie do biernego oporu i niewykonywania rozporządzeń władz francuskich.

× Na moście kolejowym linii Herne — Dorten został zastrzelony żołnierz francuski. Jako oprawcę zamachu aresztowano górnika Solimana.

× Widoki na porozumienie francusko-angielskie wywołały wielkie zaniepokojenie w Berlinie.

× Na zjeździe trzeciej międzynarodówki w Moskwie Zinowiew oświadczył, że bolszewicy w poszczególnych krajach będą stale dążyli do rewolucji.

× Poselstwo jugosłowiańskie zaprzecza o mobilizacji w Jugosławii i wysyłce wojsk nad granicę bułgarską.

× Lloyd George zamierza w jesieni odbyć podróż do Stanów Zjednoczonych i Kanady, gdzie wygłosi w różnych miastach przemówienia.

× Wszyscy muzułmańscy i chrześcijańscy członkowie ciała doradczego w Palestynie, mianowani przez Wysokiego Komisarza Samuela dnia 25 maja złożyli swoje mandaty.

ne w polu. Jak wykazało przeprowadzone śledztwo, matką, która się dopuściła zbrodni dzieciobójstwa jest 23 letnia Zdziewczyna, mieszkanka tejże wsi. Zbrodniarkę osadzono w więzieniu.

Ze spraw robotniczych. W piątek 15 b. m. w Inspektoracie Pracy została podpisana umowa pomiędzy przedstawicielami Chrześc. Zw. Zaw. przemysłu papierniczego a dyrekcją fabryki „Celulozy” na mocy której płaca robotnicza została podwyższona od 1-go czerwca o 10% w stosunku do płacy w miesiącu maju.

Należy nadmienić, że w fabryce Celulozie płace były podwyższone na kwiecień 33% — maj 10% — czerwiec 10%.

Schwytani. Do mieszkania Rychlińskiej w wiosce Łęg w czasie jej nieobecności zakradli się złodzieje, którzy sądzą, że obłowią się dolarami, gdyż jak krążyły pogłoski, że Rychlińska posiadała ukryte dolary. Przeprowadzona w tym kierunku ścisła rewizja przez złodziei doprowadziła ich na ślad ukrytych pieniędzy lecz w markach polskich. Złodzieje biorąc pod uwagę przysłowie: „lepszy rydz jak nic” zabrali gotówkę i uciekli. Zawiadomiona policja rejonu Łęg przeprowadziła śledztwo i złodziei aresztowała. Tym razem dwa razy im się nie udało.

Koniec strajku. Strajk w fabrykach metalowych po pięciu tygodniach został zlikwidowany. Wszyscy robotnicy przystąpili do pracy.

Kradzież. Wnocy z 14 na 15 b. m. niewykryci sprawcy wybili szybę u okna wystawowego w sklepie szewca Buczkowskiego przy ul. 3 Maja i skradli 3 kamasze nieparzyste. Szewcowi Młotkowskiemu również wybijano szyby.

TELEGRAMY.

Echa przewrotu w Bułgarii.

Spokój w kraju.

WIEDEN. (AW). Według zapewnień korespondenta sofijskiego „Neue Freie Presse” stosunki zarówno w stolicy Bułgarii, jak i na prowincji, poczynają nabierać charakteru zupełnie normalnego. Wszystkie urzędy podjęły z powrotem pracę. Policja uzupełnia się stopniowo. Aresztowań nowych nie przedsięwzięto wcale. Co się tyczy prowincji, to rządowi udało się ze stosunkowo dużą łatwością zgnieść opór zwolenników Stambolijskiego.

W niektórych miejscowościach ludność zorganizowała gwardję obywatelskie dla utrzymania porządku. Według zapewnienia ministra spraw wewnętrznych, osoby, które wzięły udział w kontrrewolucji zostaną postawione przed sądem zwykłym, gdyż nowy rząd nie ogłosił stanu oblężenia.

Mała Ententa nie interwenjuje.

WIEDEN. AW. „Neue Freie Presse” donosi z Pragi: Czesko-słowackie minist. spraw zagranicznych uważa przewrót bułgarski za sprawę czysto wewnętrzną Bułgarii. Zdaniem ministerstwa nie ma powodu do interwencji Małej Ententy, jak długo Bułgaria nie naruszy swoich zobowiązań względem zagranicy. Miałoby to miejsce wówczas gdyby Bułgaria przeprowadziła mobilizację, gdyż to równałoby się złamaniu traktatu w Nilly.

Stanowisko Rumunii.

BUKARESZT. (AW). Tutejsze koła polityczne są zdania, iż obecny rząd rumuński odnosi się raczej życzliwie do gabinetu Zankowa, gdyż prze-

wrót bułgarski zaszkodził interesom opozycji włościańskiej w Rumunii. Z tego powodu rząd rumuński nie byłby skłonny do interwencji w Bułgarii.

Wybory do nowego Sobranja.

WIEDEN, 18.VI. (Pat). „Neue Freie Presse” donosi z Sofji, że dekret króla Borysa o rozwiązaniu Sobranja będzie ogłoszony z końcem czerwca. Nowe wybory odbędą się we wrześniu. Dotychczas nie ustalono, według jakiej odbędą się one ordynacji. Nie jest wykluczone, że wybory będą rozpisane na zasadach obowiązującej ustawy wyborczej która zapewni partji chłopskiej zwycięstwo.

P. Prezydent Rzeczypospolitej w Krakowie.

KRAKÓW, 16. 6. Pat. Dzisiejszy dzień swego pobytu w Krakowie p. Prezydent Rzeczypospolitej rozpoczął od szczegółowego zwiedzenia od g. 8-ej min. 30 rano Zamku Wawelskiego, interesując się żywo postępem robót. Wyjaśnień udzielali kierownik odbudowy rektor Akademii Sztuk Pięknych p. Paweł Szyszko-Bohusz, kierownik zarządu gmachów reprezentacyjnych p. Skórewicz, oraz prezes miejscowego komitetu odbudowy Wawelu prof. Gałęzowski. Z wyjaśnień tych okazało się, że odbudowa nie postępuje w tempie należytym, staje temu bowiem na przeszkodzie szczupłość środków, płynących głównie z ośiar prywatnych, z t. zw. Cegiełek Wawelskich.

Po jednogodzinnym pobycie na Wawelu p. Prezydent powrócił do gmachu Województwa, gdzie udzielał posłuchań, szereg delegacji otworzyła delegacja duchowieństwa z księdzem intulatem Krupińskim na czele. Następnie szły delegacja władz wojskowych z Dowódcą Okręgu Krakowskiego jen. Czikiem wódz miejskich z Prezydentem p. Fedorowiczem, profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego z rektorem p. Natansonem, profesorów Akademii Górniczej z rektorem p. Studniarskim, zrzeszeń prywatnych i handlowych, banków i t. p. Przybyła również deputacja górali ze Spisza i Orawy, prowadzona przez prezesa towarzystwa kresów południowych prof. Tomkiewicza, delegacja gmin zainteresowanych w sprawie Jaworzyny, oraz komitet wygnańców ze Śląska Cieszyńskiego, mieszkających obecnie w Oświęcimie. O godz. 12 rozpoczęło się uroczyste jubileuszowe posiedzenie Akademii Umiejętności.

Drukarnia komunistyczna.

WILNO, 18. 6. Policja polityczna wykryła tu potajemną drukarnię komunistyczną. Znalaziono około 30.000 odezów drukowanych w języku polskim, rosyjskim, podpisanych przez okręgowy komitet Partji Komunistycznej Litwy i Białorusi.

Aresztowanie chłopów.

BELGRAD. — (AW). — Donoszą tu z Sofji: Szereg przywódców partji rolników a w ich liczbie i b. minister sprawiedliwości zostali po aresztowaniu przewiezieni do Sofji. Aresztowania ich dokonano w odległości 40 klm. od granicy tureckiej, którą chcieli przekroczyć. Z zemsty za aresztowanie swych przywódców bandy chłopskie zaatakowały posterunki policyjne w Plewnie, ptyczem udało im się uwolnić b. ministra rolnictwa, który zdołał na łodzi przeprawić się przez Dunaj na terytorjum rumuńskie, gdzie został internowany. Na północy Buł-

Co niesie dzień?

CZERWIEC

19

WTOREK

Dziś: Gerwazego i Protazego.

Słow.: Bożysława.

Jutro: Florentyny, Juljanny p.

Wschód słońca o g. 3.30

Zachód o g. 19.52

Wsch. księżycy o g. 8.47

Zachód o g. 22.51

Odnaczeni. W „Kronice Diec. Kujawsko-Kaliskiej” (czerwiec) czytamy, co następuje:

1) **Odnaczeni przez Ojca Św.:** Jego Świątobliwość Papież Pius XI na przedstawienie Pasterza diecezji mianować raczył: ks. Piotra Jankowskiego, proboszcza w Milejowie i ks. dr. Bolesława Korwin-Szymanowskiego, dziekana z Rozpry, szambelanami tajnymi; zaś ks. Franciszka Buchalskiego, proboszcza w Bądkowie i ks. Stanisława Kowalskiego, probosza w Korczewie — szambelanami honorowymi *extra muros*. Ks. Karol Makowski, prefekt we Włocławku, został mianowany kanonikiem honorowym kolegiaty kaliskiej.

Z osób świeckich trzech panów otrzymało order papieski *Pro Ecclesia et Pontifice* z Włocławka p. Ant. Postolski, b. prezes Stow. Robotników Chrześc., p. Marjan Raczyński, dyrektor zakładu leczniczego w Ciechocinku, oraz p. Józef Raciborski, konserwator zabytków w województwie Łódzkim.

Wyjazd Najd. Pasterza. Najd. Pasterz diecezji wyjeżdża w dniu dzisiejszym z wizytą pasterską do Radomska, Częstochowy i do Św. Anny, poczem weźmie udział w Zjeździe Episkopatu Polskiego w Częstochowie.

Rekolekcje dla kapłanów. W dniu wczorajszym przybyło kilkudziesięciu kapłanów z diecezji dla odprawienia trzydniowych ćwiczeń duchownych pod kierownictwem jednego z księży jezuitów. Rekolekcje rozpoczęły się wczoraj wieczorem w gmachu Seminarjum.

Osobiste. W dniu wczorajszym odwiedził naszą redakcję znany pisarz, p. Ignacy Oksza Grabowski. Pociągami popołudniowym p. Grabowski wyjechał do Warszawy.

— Wizytator szkół powszechnych p. Zapolski w towarzystwie inspektora p. Kaczorowskiego zwiedził onegdaj szkoły powszechne w naszym mieście.

— P. Jan Gadomski, b. wiceprezydent miasta Włocławka, został mianowany starostą na powiat Płoński.

— P. Z. Czałbowski, szwagier obywatela naszego miasta p. Stefana Piotrowskiego, został mianowany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Naczelnikiem Górnego Urzędu Ziemińskiego.

Popis szkoły freblowskiej p. Jadwigi Kurczyńskiej, urządzony onegdaj

w „Polonji”, udał się doskonale. Zarówno deklamacje, jak tańce, żywe obrazy i komedjka były burznie oklaskiwane przez licznie zgromadzoną publiczność. W przerwach przygrywała orkiestra 14 pułku piechoty. Czysty dochód z przedstawienia przeznaczony na rozszerzenie lokalu szkolnego i kupno pomocy naukowych.

Miljonówka. W sobotnim ciągnięciu wylosowano miljonówkę № 0 094.851 sprzedany w Poznaniu.

Nowy zastęp nauczycieli i nauczycielek szkół powszechnych. Na zasadzie postanowienia Komisji Egzaminacyjnej pod przewodnictwem delegata warszawskiego Kuratorium Szkolnego, p. prof. Fr. Zawadzkiego, otrzymali prawo nauczania w szkołach powszechnych następujący wychowankowie miejscowego Seminarjum Nauczycielskiego: Bretesówna Stanisława, Gawryszewska Cecylja, Kawła Ignacy, Kwiecińska Marja, Lewandowska Kazimiera, Makowski Józef, Nowakowski Henryk, Pawłowski Stefan, Postolski Henryk, Rokicka Stefanja, Rosiak Feliks, Rychter Agata, Skórczyński Leon, Tomaszewska Cecylja, Winięcki Władysław, Wiśniewska Jadwiga, Wocalska Klara.

Podziękowania. Zarząd T-wa Przyjaciół Młodzieży przy Państw. Gimnazjum męskim składa serdeczne podziękowanie Zarządowi fabryki cykorji „Ferd. Bohm & Comp.” za ofiarę w sumie 250.000 mk. na cele T-wa.

— Komitet budowy kaplicy św. Kazimierza składa serdeczne podziękowanie dobrym serduszkom Jadzi, Irki, Wandzi, Hani, Marysi, Alinki, Halinki i Władzi za złożoną ofiarę 10.000 mk. i gronu nauczycieli Kujawskiego Gimnazjum za laskawie złożone 121.000 mk.

Noc Świętojańska. Jak już poprzednio donosiliśmy w nadchodzącą niedzielę, t. j. 24 b. m. staraniem znanej Sekcji Dramatycznej przy Stow. Młodz. Polskiej „Spójnia” na scenie teatru „Polonja” zostanie wystawiona sztuka p. t. „Noc Świętojańska” obraz ludowy w 4-ach aktach Ancyza ze śpiewami i tańcami.

Obsada ról złożona jest z najlepiej zgranych amatorów wraz z współudziałem dyrektora Sekcji p. Jaśkiewicza dobrze nam znanego artysty dramatycznego. Próby z reżyserją p. Jaśkiewicza oraz lekcje śpiewów i tańców do tej sztuki są prowadzone w szybkim tempie.

Bilety już można nabywać w Księgarni p. H. Koziańskiej (dawniej „J. Wilczyński”) oraz u druhów i druchen „Spójni”.

Wyrodna matka. W wiosce Mielencin, oddalonej 4 kil. od miasta znaleziono zwłoki noworodka zakopa-

garji w dalszym ciągu utarczki między wojskami rewolucyjnymi i chłopami. Większa walka rozwinęła się w okolicy Warny. Aresztowani chłopci mają być traktowani jako buntownicy, w przeciwieństwie jednak do praktyk Stambolijskiego, za rządów którego w procesach politycznych nie wolno było stawiać adwokatów w obronie, nowy rząd zniósł to wyjęcie z pod prawa i chłopci staną przed zwykłymi sądami.

BELGRAD. — (A.W.) — Agencja „Avala” donosi z Solji, iż do tej pory aresztowano 110.000 chłopów. Wielu chłopów uciekło do lasów; aresztowano zwolenników b. rządu. Więzienia są przepelnione.

Zaopatrywanie w chleb ludności Gdańska.

BERLIN, 18.6. — Z Gdańska donoszą: Urzędowe zaopatrywanie ludności gdańskiej w chleb zostało wstrzymane z powodu braku środków finansowych, gdyż na ten cel potrzebny 5 miliardów marek miesięcznie. Senat oświadczył, że nie może dalej prowadzić tej akcji, natomiast wniósł projekt ustawy o zaopatrzeniu w tańszy chleb tylko najbardziej potrzebujących kół ludności.

Walki w Bułgarii.

Na Dunaju.

BUKARESZT, 18.6. (A.W.) Korespondenci dzienników rumuńskich próbowali przedostać się na łodziach przez Dunaj na terytorium Bułgarii, zostali jednak cofnięci przez wojskowe posterunki rewolucyjne. Parowiec rumuński „Galaris”, który kursował pomiędzy Giurgiu a Ruzczukiem obecnie zaprzestał jazdy. Wstęp na terytorium bułgarskie został całkowicie zamknięty.

Zgon Leona Bilińskiego.

WIENIEN, 15.6. PAT. Wczoraj o godzinie 2-jej zmarł tu b. minister Skarbu dr. Leon Biliński. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę.

Ś. p. Leon Biliński urodził się w r. 1846 w Zaleszczykach w Małopolsce Wschodniej. W r. 1874 został zwyczajnym profesorem ekonomii politycznej na Uniwersytecie Lwowskim, a w r. 1876 czynnym członkiem Akademii Umiejętności w Krakowie. W r. 1878 był rektorem Uniwersytetu. W tym samym roku został wybrany posłem do Sejmu Galicyjskiego, w r.

Z tajemnic przyrody.

W oceanie Atlantyckim żyje dziwne stworzenie, podobne do listka wierzby, długiego na kilka cent., jest bowiem tak, jak on płaskie i lancetowate, aczkolwiek nie zielone, lecz przezroczyste, białawo-szkliste. Zoologowie nazwali je *Lectocephalus* i przez długi czas uważali za odrębny gatunek.

Dopiero około 1890 r. okazało się, że *lectocephalus* hodowany przez dłuższy czas w akwarjum, przeobraża się w młodego węgorza.

Świat uczony zainteresował się niezmiernie tem odkryciem i zaczęto poszukiwać na Atlantyku okolicy, w której wylęgają się z ikry węgorza te oryginalne larwy, zupełnie nie przypominające dorosłej ryby.

Badania te, prowadzone z wielką wytrwałością, ciągnęły się przez lat kilkanaście, zanim zdołano odsłonić rąbek tajemnicy, jaką przyroda odkryła sprawę rozmnażania się powszechnie u nas znanej ryby o węzowej postaci. Najbardziej zajmował się tą sprawą duński badacz dr. Schmidt, dyr. laboratorium biologicznego w Carlsbergu.

Uczony ten, poszukując usilnie larw węgorzy w oceanie, odkrył ich

1882 został Prezydentem C. K. państwowych kolei austriackich. Następnie był ś. p. Biliński dwukrotnie Ministrem Skarbu w Austrii, pierwszy raz w gabinecie Badeniego, w r. 1895, gubernatorem Banku Austriacko-Węgierskiego a bezpośrednio przed wybuchem wojny wspólnym Ministrem Skarbu Austro-Węgier i w tym charakterze zasiadał w Radzie Ministrów, na której głosował za wypowiedzeniem wojny Serbji.

Następnie był prezesem Koła Polskiego w Wiedniu i popierał politykę N. K. N. jako jego prezesa z urzędu.

W r. 1919 sprawował przez 6 miesięcy urząd Ministra Skarbu w Polsce, poczem przeprowadził się z powrotem do Wiednia, gdzie z ramienia Polski brał udział w likwidacji Banku Austro-Węgierskiego.

Ś. p. Biliński ogłosił cały szereg prac naukowych w języku polskim i niemieckim, między innymi większe dzieła, jak „Studia nad podatkiem dochodowym”, „System nauki skarbowej”, „System ekonomii społecznej”, „O socjalizmie”, prócz tego cały szereg prac w pismach fachowych.

Cudowne ocalenie.

Wpadł pod pociąg i został jedynie potłuczony.

W sobotę wieczorem na idącego torem kolejowym, w pobliżu przejazdu Radzyńskiego, konduktora drużyn na dworcu wschodnim w Warszawie Jana Domańskiego najechał pociąg osobowy Nr. 751 zdrażający do Ostrołki.

Domański, uderzony przez parowóz był odrzucony i upadł pomiędzy szynami. W tym momencie przeszedł potym torze cały skład pociągu. Świadkowie wypadku pośpieszyli na miejsce, będąc przekonani, że ujrzą zmasakrowane zwłoki konduktora. Pogotowie stwierdziło jedynie liczne starcia i zdrapania skóry oraz ogólne lekkie potłuczenie. Po udzieleniu pomocy Domański udał się do domu.

„Wianki” w Poznaniu.

Otrzymujemy z Poznania z prośbą o wydrukowanie:

Staraniem Pozn. Tow. Wioślarzy „Tryton” odbędzie się z porozumieniem tutejszego Magistratu oraz władz wojskowych, Sokoła i Tow. Śpiewaków

obecność od wysp Faroer aż do wybrzeży hiszpańskich. Ale znajdowane w zachodnim Atlantyku larwy były dość duże, mierzyły bowiem około 6 cm. długości, co nasuwało przypuszczenie, że właściwa ich ojczyzna leży gdzieś indziej. Poszukiwania w morzu Śródziemnym okazały się bezowocne. Dopiero w 1910 r. udało się pewnej wyprawie norweskiej znaleźć na południe i na zachód od Azorów nieco mniejsze larwy. Poszukiwania te są bardzo utrudnione, gdyż *lectocephalus* są mieszkańcami głębin morskich, przybysząc w warstwach odległych na tysiąc do dwóch tys. metrów od powierzchni. Do połowu ich trzeba używać specjalnych statków, zaopatrzonych w sieci głębinowe.

Rząd duński dla poparcia ciekawych poszukiwań, dał wreszcie dr. Schmidtowi do rozporządzenia specjalny statek motorowy „Danja”, który po 10-miesięcznej podróży wrócił niedawno do Kopenhagi, przywożąc od tak dawna i niecierpliwie oczekiwane rozwiązanie zagadki.

Udało się wyprawie złowić wielką liczbę larw, w rozmaitych stadiach rozwoju, najmniejsze mierzyły zaledwie 5 mm. długości. Można je przeto uważać za świeżo wylęgające z ikry. Ustalono przytem, że są to istotnie larwy węgorza europejskiego (*anguilla vulgaris*). Obok nich jednak złapano

tradycyjne Wianki w sobotę 23 czerwca w ogrodzie Strzeleckim i w Szelażu na naszej Warcie.

Program tegoroczny wyróżniać się będzie nadzwyczajnymi widowiskami, których dotychczas cała Polska nie widziała i to: o godz. 18 koncert orkiestry wojskowej w ogrodzie Strzeleckim, o godz. 20 defilada łodzi wioślarzy — popisy lotników, o godz. 21 puszczanie wianków — popisy śpiewaków, o godz. 21.30 ćwiczenia gimnastyczne sokółów, o godz. 22 sobótki, ognie różne — tańce w kostiumach — wspaniała defilada łodzi udekorowanych — parowców i motorówek, o godz. 22.30 żywe obrazy: bitwa pod Raclawicami wedle obrazu Matejki, —dalej „Wanda”. W wykonaniu weźmie udział kilkaset osób oraz wojsko, artylerja i konnica, o godz. 23 najpiękniejszy obraz stanowić będzie odpalenie sztucznych ogni, dotychczas w Poznaniu nie widzianych.

Sprzedaż biletów się we firmach: Andrzejewski, 27 Grudnia 19, Adamski, Szeroka 25, — Komornicki Pocztowa 30, Wiekliński, bazar Aleje Marcinkowskiego.

Ceny miejsc: rezerwowane mk. 10 tysięcy, — wejście do ogrodzonego terenu 3000 mk.

Szanowną Publiczność uprasza się o wczesne nabywanie biletów, gdyż w ostatnim dniu dla wielkiego nawału trudno będzie wszystkim zadowolnić.

Upraszamy równocześnie, by Publiczność zastosowała się do rozporządzeń wojska i policji i sama o ład i porządek bez upomnienia dbała.

Ogród Strzelecki oraz wszystkie tereny z jednej i drugiej strony będą ściśle przez wojsko ogrodzone dla bezpieczeństwa ogólnego, — zatem widok najlepszy będzie z Ogrodu Strzeleckiego. Cały Poznań oraz Księstwo powinno wziąć udział w tej uroczystości.

Z listów do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Ja niżej podpisany, zamieszkały w Osiecinach, pracowałem jako kierownik w Okręgowym Stowarzyszeniu Spożywców „Przyszłość” filji w Osiecinach do dnia 15 kwietnia r. b.

Okręgowe Stow. Spozyw. „Przyszłość” reprezentuje 7 (siedem) sklepów, a kierownikiem odpowiedzialnym jest p. Henryk Ciborowski, zam. w Brześciu Kuj.

Ponieważ do obecnej chwili zdołałem gruntownie się zapoznać z całością gospodarki Stowarzyszenia, prowadzonej przez Ciborowskiego racz p. Redaktorze przyjąć do wiadomości niżej wymienione fakty i ogłosić w prasie.

Zaznaczam, iż p. Ciborowski, jako społecznik, organizując Stowarzyszenie, głosił publicznie na wiecach i zebraniach, że zakłada je dla wspólnej obrony przed wyzyskiem i paskarstwem.

Aczkolwiek kooperacja w dzisiejszych czasach odgrywa dużą rolę w życiu społecznym, przeto znalazło się dużo chętnych, którzy wnieśli swą gotówkę i zapisali się jako członkowie, którym p. Ciborowski oddaje piękne usługi, a mianowicie:

1) Otrzymuje koncesję na sacharynę i zamiast sprzedawać ją po cenie monopolowej, to jest po tysiąc sześćset marek za kopertę dziesięciu gramową, p. Ciborowski kalkuluje, to jest poleca sprzedawać po trzy tysiące marek.

2) Otrzymuje z Ministerstwa Wydziału Departamentu Monopolów Państwowych w Warszawie zezwolenie na kupno prosto z Salin w Ciechoćniku soli, którą nabywa po 1000 mk. kg., a sprzedaje po 1500 marek — tania ha!

3) Dnia 17 stycznia r. b., dowiedziawszy się o drożeniu towarów, podwyższa je we wszystkich sklepach o 50 proc.

4) Od wszystkich podwładnych pracowników żąda ideowego prowadzenia sklepów, dając im miesięczną pensję 180.000 mk., zato sam pobiera 900.000 mk. miesięcznie (mowa o pensji za marzec r. b.) i do tego bez przerwy przesyła do wszystkich sklepów, robione przez jego żonę i dzieci, papierosy, z czego ma poważny zysk.

5) Zarząd dobiera ze swych kumotrów, których, czy to za pomocą wypożyczenia cegły od Stowarzyszenia, czy to za pomocą od orania pola kołmi Stowarzyszenia, czy to wożeniem koks, węgla i żelaza na zebraniach uzyskuje bezwzględne poparcie i tolerancję w nakładaniu nadzwyczajnych cen, jako przedstawia się kalkulacja towarów za 1922 r., po potrąceniu wszystkich kosztów handlowych o 25%. (notatki lustratora).

6) Ostatnio wszystkich członków p. Ciborowski najwięcej świadomych masowo wydała i nie decyduje się zwołać Nadzwyczajnych Zebrań, których miejscowy Zarząd (delegaci) żąda.

Jest do zanotowania jeszcze cały komplet spraw, którymi w przyszłości mogą służyć, ostatecznie jest prowadzone dochodzenie policyjne, które w krótkim czasie uwidoczni się, a tym czasem jako dowody autentyczne potwierdzam, podpisując się

Aleksander Marczak.

Osiecin, poczta Osiecin, Dom Stow. Przyszłość.

Ogłaszajcie się w Słowie Kujawskim.

rzek europejskich, liczą już czwarty rok życia. Czas ikrzenia się w morzu węgorza przypada, jak się przekonano, od końca zimy do lata.

Nasz węgorz rzeczny jest jednym z licznych form węgorzy, które, złożywszy ikrę na otwartym oceanie, następnie zachowują się rozmaicie: jedne bowiem dążą do wód słodkich i tych jest najwięcej, inne natomiast spędzają całe swe życie w morzu.

Pomiędzy ikrą tych licznych form odnaleźć ikrę węgorza rzecznoego nie jest rzeczą łatwą, ale, według wszelkiego prawdopodobieństwa, pomiędzy złowioną ikrą znajduje się także ikrą naszego węgorza słodkowodnego.

Za to dr. Schmidtowi powiodło się znaleźć sposób odróżnienia jednej formy *leptocephalus* od drugiej na podstawie liczby ogniw w kręgosłupie.

Obie larwy, europejska i amerykańska, nie zachowują się w morzu całkiem biernie, to znaczy, że nie pozwalają unosić się bezwładnie prądom i wiatrom, lecz każda z nich, kierowana cudownym instynktem, kieruje się w swoją stronę. Można tylko powiedzieć, że w tym celowym ruchu zarówno jedna, jak druga korzysta z naturalnych warunków.

(dok. nast.)

Okazuje się przeto, że młode węgorze, które na wiosnę wpływają do

Obwieszczenie.

Do rejestru handlowego Działu A. sądu okręgowego we Włocławku dnia 12 czerwca 1923 r. wpisano jak następuje przy firmach pod Nr. Nr. 805 „K. Ostrowski” Przedsiębiorstwo przeszło na własność Józefa Gajewskiego z prawem używania firmy: „K. Ostrowski”.

829. „Papiernia Soczewka” Siedziba przedsiębiorstwa przeniesioną została do Warszawy.

1843. „Grand Café” Jan Wróblewski” Przedsiębiorstwo została zlikwidowane.

Obwieszczenie.

Do rejestru handlowego Działu A. sądu okręgowego we Włocławku w dniu 12 czerwca 1923 r. wpisano następujące firmy pod N.N.:

1880 „Fabryka Lokomobil i Młocarń Parowych — Leon Za-

krzewski i Ska”. Celem spółki jest prowadzenie fabryki lokomobil i młocarń parowych z siedzibą we Włocławku, ul. Łęgska 47. Spółka rozpoczęła czynności dnia 9 kwietnia 1920 roku. Spółnikami są: 1) Leon Zakrzewski, zam. we Włocławku, ul. Łęgska 47 i 2) Regina Zakrzewska, zam. w dobrach Kobyła Łąka, gm. Chodecz, pow. Włocławskiego. Spółka firmowa. Zarząd interesami spółki należy do obu spółników. Wszelkie zobowiązania, weksle, przekazy, indosy wekslowe, cesje, czeki i pełnomocnictwa w imieniu spółki ma prawo podpisywać pod stemplem firmy każdy ze spółników samodzielnie. Zakup towarów, surowców i materiałów, sprzedaż gotowych wytworów fabryki, odbiór pieniędzy, korespondencji zwyczajnej i poleconej, przesyłek pieniężnych i wartościowych usku-

teczniac może każdy ze spółników samodzielnie. Spółka zawarta została na czas nieokreślony. Likwidacja spółki nastąpi na skutek wzajemnego porozumienia się spółników.

1881 „Franciszek Szulc” sprzedaż gotowych ubrań z siedzibą w Lubrańcu ul. Rynek. Przedsiębiorstwo rozpoczęło czynności dn. 1 lipca 1922 r. Właśc. Franciszek Szulc, zam. tamże.

1882 „Szmul Baba Fuks” hurtowy handel ziemiopłodami i wyrobami ziemiopłodów z siedzibą w Kutnie, ul. Poznańska 127 Właśc. Szmul Baba Fuks, zam. tamże.

Różne.

Majątek Stinnesa.

Tak głośny dzisiaj przedsiębiorca i przemysłowiec niemiecki, Hugo Stinnes, nie jest wprawdzie takim mag-

natem, jak Pierpont Morgan, lub Rockefeller, w każdym jednak razie kapitały jego zaangażowane w konsorcjum przemysłowców niemieckich, obliczają na 12 miliardów marek niemieckich.

I ta jednak suma byłaby stosunkowo skromna wobec niskiego kursu marki niemieckiej, ale Stinnes posiada też kapitały w licznych przedsiębiorstwach zagranicznych, niektórzy więc ekonomiści niemieccy obliczają wartość całego majątku na dwa miljardy marek niemieckich w zlocie.

Plaga chrabąszczów.

Z Medjolanu donoszą do londyńskiego „Timesa” o niebywałej pladze chrabąszczów, która nawiedziła okolice pomiędzy Medjolanem a Como.

Zarłoczone owady pożarły na wielkich przestrzeniach liście kasztanów drzew owocowych i łozy winnej tak, że cała okolica ma wygląd zimowy.

Każdego poranka włóścianie urządzają gromadne ataki na intruzów, potrząsając drzewami i krzewami i zabijając milionami strącone chrabąszcze. Rząd popiera tę walkę, placąc lira za kilogram owadów zabitych. Pomimojednak zastosowania energicznych środków ochronnych, istnieje obawa, że w okolicach nawiedzonych przez plagę zbiory ulegną pełnemu zniszczeniu.

KTO pragnie widzieć Ojczyznę całkowicie odrodzoną państwowo, dąży do jej zupełnego odrodzenia państwowego,

chce przyczynić się odrobiną dobrej woli przy odbudowie państwowej, niech pracuje i oszczędza.

Wszelkie oszczędności powinno się składać tam, gdzie za uczciwość i pracę placą uczciwością i pieniądzem.

Instytucje prywatne, które przyjmują lokaty pieniężne w formie pożyczek, powinny budzić zaufanie w składających zaoszczędzone pożyczki.

Zaufanie społeczeństwa zdobywa się długoletnią uczciwością i rzetelnością. Jedną z poważnych, uczciwych, chrześcijańskich instytucji jest znana firma handlowa

Jan Klabecki, Włocławek, Brzeska 8, która przyjmuje pożyczki w markach polskich,

oblicza je na walutę złotą, wypłaca zobowiązania w terminie na podstawie mocnej waluty złotej placąc wysokie procenty.

Firma Jan Klabecki nie uprawiała nigdy i nie uprawia żadnych spekulacji walutowych, tylko pragnie przyczynić się w małej mierze do odciążenia szkodliwych form społecznych, obniżających kurs waluty własnej, wynikłych z wytworzonego pokątnego handlu towarami, co przyczynia się także do wzmocnienia drożyzny.

BIURO TECHNICZNE

H. KINO

Włocławek, Kościuszki 5 tel. 109.

HURT I DETAL.

Materiały elektrotechniczne. Przewodniki, sznury, porcelana. Elektrotechniczne liczniki. Żarówki do wszelkich napięć. Druć i elementy do dzwonków. Pasy transmisyjne skórzane „Balata” i z szerści wielbłądziej. Piły tartaczne i cyrkularne. Uszczelnienia do maszyn w płytach i sznurach. Armaturę parową i wodną. Rury gazowe, kotłowe i wiertnicze. Wanny, miski klozetowe i umywalnie. Węże gumowe ssące i tłoczące. Węże parciane. Gaza młyńska oryg. szwajcarska. Narzędzia ślusarskie i kowalskie. Motory elektryczne na prąd stały. Prasy do wyciskania owoców.

ANALIZY moczu, płwocin krwi (r. Wassermana), spermy i t. p. na tryper, syfilis i inne choroby. Laboratorium Magistra B. Osowskiego WŁOCŁAWEK 3-Maja 13, II-gie piętro.

ZNIECZULAJĄCY BALSAM BELGIJSKI z kogutkiem usuwa Bóle artretyczne i reumatyczne. Sprzedają apteki i składy apteczne.

8-mio kl. Gimnazjum realne żeńskie WŁADYSŁAWY ASPIS WE WŁOCŁAWKU

Egzaminy dla nowowstępujących od kl. podwst. począwszy rozpoczną się dn. 25 czerwca o godz. 9-ej rano. Metryki i świadectwa szczepienia ospy składać należy w kancelarii szkoły. PRZY GIMNAZJUM INTERNAT.

Ul. Kaliska 8.

Kościuszki 5.

KSIĘGARNIA POWSZECHNA I DRUKARNIA DIECEZJALNA

POLECA OSTATNIE NOWOŚCI KSIĄŻKOWE:

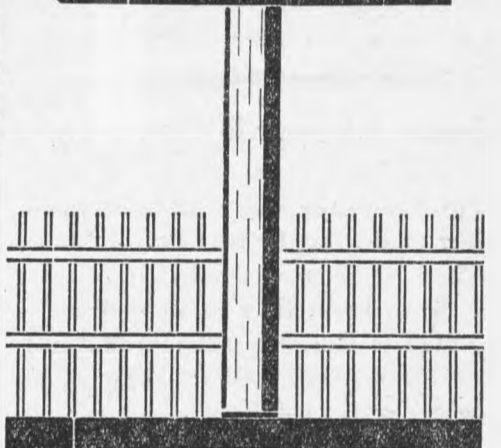
Bard Polski album poetów polskich brosz.	80,000
opr.	36,000
Ks. Jan Białecki. Ewangelja a socjalizm	4,800
Ks. Józef Boczar. Metodyka nauczania religii katol.	6,000
Ks. W. Cieszyński. Roczniki Katolickie rok 1922	24,000
Codex Juris Canonici	40,000
W. Dalecka. W starym dworze obraz sceniczny z roku 1863 w 1-m akcie	8,000
F. Hośick. Tatry i Zakopane cz. II przeszłość i teraźniejszość	14,400
J. Jankowski. Fosz, pamiątka 3-go maja 1923 r.	1,200
Ks. J. Kruszyński. Błogosławiony Andrzej Bobola	2,400
— Rola światowa żydostwa	18,000
H. Krzemieniecka. Lecą wichry, powieść	15,000
Ks. A. Mohl T. J. Czytanki wielkopostne o M. B. Bolesnej opr.	12,000
H. Mościcki. Pozgonna cześć dla Ks. Józefa	30,000
M. Loyola. Tajemnica szczęścia, przygotowanie do I-ej Komunii św. opr.	27,000
A. F. Ossendowski. Przez kraj ludzi, zwierząt i bogów (konno przez Azję centralną)	60,000
St. M. Posadzowa. Pierwsze śpiewki dla małych dzieci (z nutami)	4,200
Protokoły Mędrców Sjonu	8,400
Ks. Dr. M. Sieniatycki. Problem istnienia Boga	12,000
B. Sikorski Dr. Zagadnienia organizacyjne polskiej administracji państwowej	3,600
A. Świętochowski. Czcigodni Polacy, charakter	14,400
Ks. Dr. W. Szczepański T. J. Palestyna po wojnie światowej, światła i cienie (2 mapki)	30,000
Ks. Szlagowski. Nowy testament opr.	30,000
Z. Wasilewski. Seweryn Goszczyński, szkice literackie	15,000
S. Włoszczewski. Umowy zbiorowe w zakładach pracy	4,200
Wyznania Św. Augustyna, przełożył M. B. Szyszło	18,000
J. Zamorski. Uwagi nad gospodarczym położeniem Polski	3,000

NA SEZON KOMUNIJNY:

Mały Katechizm rzymsko-katolicki dla przygotowania dzieci do spowiedzi i uroczystej Komunii św. Ks. B. Skarżyńskiego z dodatkiem Pacierza parafialnego tekst ustalony przez Komitet Biskupi d. 22 marca 1922 r. wydanie nowe XIV	2,000
X. Jan St. Żak. Gotujcie drogę Panu. Opowiadania dla przyjmujących pierwszą Komunię św. 3 tomiki oprawne razem	18,000

Książka nadająca się na upominek komunijny.

Kto chce rozwinąć swoje przedsiębiorstwo handlowe,
Kto chce zainteresować szerszy ogół swoją pracą,
Kto chce coś sprzedać lub kupić —
Niechaj się ogłasza
w Słowie Kujawskiem

Do Matek! Pamiętajcie, że najracjonalniejszą przysypką dla dzieci jest puder „**Dzieli**”, utrzymujący ciepło dziecka w zupełnej hygienie. Usuwają zaczerwienienia i stan zapalny skóry. Sprzedają apteki i składy. Wyrób polski.

Hemoroidy usuwa ból, pieczenie, swędzenia, krwawienia, — zmniejsza guzy „**Varicol**” Czołki hemoroidowe (z kogutkiem). Żądać w aptekach i skład.

Choroby żołądka, kiszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy i t. p. radykalnie leczą **Szwajcarskie gorzkie zioła** Dr. Bauera — oryginalne z marką „Kogut”. Sprzedają apteki i składy apteczne.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Do wynajęcia samochodu osobowe, ciężarowe i sprzedaż samochodów, Kilińskiego 16 a.

Lokomobile 10 konną sprzedam. Włocławek, ul. Chmielna 15.

Ser, pyszne masło śmietankowe 9,000 mk. poleca: Sklep Wiejski Włocławskiej. Żabia 12.

Zgubiono potrfel zawierający paszport Jana Szabeli, Mk. 13000. oraz inne dokumenty. Łaskawy znalazca raczy zwrócić do policji.

Zgubiono dokumenty wojskowe wydane na imię Michała Kaniewskiego, wydane przez P. K. U. Włocławek. Łaskawy znalazca raczy złożyć do policji.